

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Rolnictwa
i Rozwoju Wsi (114.)

20 lipca 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 1063, druki sejmowe nr 3429, 3486 i 3486-A).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (druk senacki nr 1050, druki sejmowe nr 3424 i 3447).

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 31)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Jerzy Chróścikowski)

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Pozwolicie, że otworzę posiedzenie Komisji
Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Mamy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No, wołaj tych na zewnątrz, niech przycho-
dzą.

Mamy dzisiaj do rozpatrzenia dwa punkty.
Pierwszy punkt to rozpatrzenie ustawy o zmia-
nie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami
rolnymi Skarbu Państwa oraz niektórych
innych ustaw; druk senacki nr 1063, druki sej-
mowe nr 3429, 3486 i 3486-A.

I drugi punkt: rozpatrzenie ustawy o zmia-
nie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej
Polityki Rolnej na lata 2023–2027; druk senacki
nr 1050, druki sejmowe nr 3424 i 3447.

Niezmiennie miło mi witać na naszym po-
siedzeniu panów ministrów Rafała Romanow-
skiego i pana ministra...

(Głos z sali: Krzysztof Cieciora.)

...Krzysztofa Cieciorę, wraz z osobami współ-
pracującymi.

Jak rozumiem, ponieważ dopiero skończy-
liśmy wspólne posiedzenie z Komisją Środowi-
ska... Koledzy zaraz wracają i będziemy dalej
procedować. Ale cieszy mnie, że pan minister
jest i szybko może nam przedstawić sprawozda-
nie,

Panie Ministrze Romanowski, proszę.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Zgodnie z monitoringiem tej ustawy, która
była zawsze dosyć istotnie monitorowana przez
stronę społeczną, co 2–3 lata my też na bieżąco
monitorujemy te przepisy dotyczące gospodaro-
wania nieruchomościami rolnymi Skarbu Pań-
stwa... Przedłożyliśmy Wysokiej Izbie, ustawę
przyjętą przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej,
w której dokonuje się ułatwienia wydzierżawie-
nia gruntów na cele związane z pozyskaniem
energii ze źródeł odnawialnych, nieruchomości
najniższych klas bonitacyjnych, tj. klasy VI i VIz.
Będą one mogły być wydzierżawione właśnie na
te cele budowy OZE.

Druga kwestia to jest usprawnienie przeka-
zywania gruntów Lasom Państwowym. Nieru-
chomości na lasy będą przekazywane w pro-
sty sposób, w drodze umowy, zamiast obecnie
skomplikowanej procedury. No, mówiąc szcze-
rze wydawanie decyzji, kiedy się przekazuje
mienię między Skarbem Państwa... To zdecy-
dowanie wszystko komplikowało. Tak więc tutaj
następuje to dosyć istotne uproszczenie.

Kolejna kwestia to jest umożliwienie udzie-
lenia przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnic-
twa bezzwrotnej pomocy finansowej na budowę,
remonty oraz przebudowę dróg na nierucho-
mościach przekazanych przez krajowy ośrodek
na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.

Mieliśmy wiele takich przypadków, kiedy po byłych państwowych gospodarstwach rolnych tego typu nieruchomości były przekazywane. W związku z tym, że krajowy ośrodek ma 2 odrębne plany finansowe, ma możliwość partycypowania w niektórych przypadkach, jeżeli chodzi o modernizację, a przynajmniej podtrzymywanie tej infrastruktury. I dlatego tutaj chcemy to umożliwić.

Kolejna kwestia to jest zapewnienie dalszej nieprzerwanej możliwości prowadzenia działalności rolniczej przez osoby fizyczne lub prawne prowadzące gospodarstwo rolne poprzez umożliwienie nabycia przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa nieruchomości będącej ich własnością i spłatę przez krajowy ośrodek w całości lub części zobowiązań powstałych w związku z działalnością rolniczą, a następnie uniemożliwienie zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości, która weszła w skład zasobu, z jej dotychczasowym właścicielem bez obowiązku przeprowadzania przetargu. Czyli w przypadku, gdyby właśnie następowało takie przejście danej nieruchomości przez krajowy ośrodek na rzecz zasobu, to wtedy dotychczasowy właściciel tego gospodarstwa mógłby wydzierżawiać to gospodarstwo właśnie bez tej skomplikowanej procedury przetargowej, czyli miałby tutaj prawo pierwodziżawy.

Kolejna kwestia to jest wprowadzenie mechanizmu, na podstawie którego po dokonaniu odroczenia spłaty należności na zasadach określonych w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa określony termin całkowitej spłaty należności będzie mógł zostać wydłużony na ten sam okres, na który udzielono odroczenia, w tym przypadku okres ten nie będzie mógł być jednak dłuższy niż 25 lat. Jest to część postulowana bardzo istotnie przez stronę społeczną. Do tej pory było to 15 lat, a teraz ten maksymalny okres spłaty to będzie 25 lat. Wynika to bardziej z tego, że mamy bardzo różne lata, mamy różne kryzysowe sytuacje, które wpływały na nie tylko na polskie, lecz także europejskie i światowe rolnictwo. Sytuacja pandemii, a później okresu wojennego, kryzysów energetycznych wpłynęła istotnie właśnie na możliwości spłaty. Tak więc nawet jeżeli ta spłata była prolongowana, odkładana, jako rata ostatnia w okresie 15 lat, to wtedy mogła nastąpić kulminacja tej spłaty. Tak więc postulat strony społecznej jest

konsumowany właśnie wydłużeniem tego okresu do 25 lat.

Zaproponowano, aby należność z tytułu czynszu dzierżawnego za nieruchomości wchodzące w skład zasobu, określona w umowie jako równowartość pieniężna odpowiedniej ilości pszenicy, ustalona była na podstawie średniej krajowej ceny pszenicy za 11 kwartałów poprzedzających półrocze roku kalendarzowego, w którym przypada termin płatności czynszu. Do tej pory było to poprzednie półrocze, a teraz będzie 11 kwartałów. Drodzy Państwo, jest to mniej więcej ujednoczenie z systemem naliczania... To będzie naliczane w podobny sposób jak w przypadku podatku rolnego, z tą tylko różnicą, że w przypadku podatku rolnego jest to żyto, a w tym wypadku pozostaje to pszenica. Dlaczego pszenica? Z bardzo prostej przyczyny: dlatego że w przetargach od początku utworzenia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, jeżeli chodzi o dzierżawę, miernikiem była pszenica.

Ten przepis wejdzie w życie od 1 stycznia 2024 r., po to, żeby Główny Urząd Statystyczny mógł przygotować te dane dotyczące właśnie pszenicy i na bieżąco je ujednoclić. Niemniej jednak, no, pojawiały się takie pytania: a dlaczego w takim układzie, skoro mamy w podatku rolnym żyto, to dlaczego w tym wypadku nie żyto? Ale pamiętajmy o tym, że przetargi odbywały się na stawkach pszenicy. Rolnicy inaczej liczą pszenicę, inaczej się liczy żyto. Tak więc tutaj te czynsze dzierżawne, właśnie liczone w pszenicy, to są w ogóle inne kwoty. Tak więc liczba kwintali pszenicy nie byłaby współmierna z ilością żyta. Dlatego zostało to pozostawione.

Z kolei wydłużenie tego okresu spowoduje przede wszystkim, no, taką pewność... a przede wszystkim nie będzie powodowało tak dużego skoku cenowego, jeżeli chodzi o czynsz dzierżawny, w porównaniu pół roku do pół roku. Dzięki wydłużeniu tego okresu, po prostu wspomniana stawka będzie zdecydowanie bardziej przewidywalna dla rolników korzystających z dzierżawy na Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Kolejna kwestia to jest wprowadzenie regulacji przewidującej możliwość nieodpłatnego przekazania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na wniosek prezesa Agencji Mienia Wojskowego nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa do zasobu powierzonego Agencji Mienia Wojskowego na potrzeby

związane z zakwaterowaniem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wyłączenie stosowania przepisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego w stosunku do nieruchomości rolnych, w których powierzchnia użytków rolnych jest mniejsza niż 0,3 ha zamiast, jak obecnie, do nieruchomości rolnych powierzchni do 0,3 ha bez względu na powierzchnię użytków rolnych.

Ponadto wprowadzenie pierwszeństwa dla Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa do wykonywania prawa pierwokupu w przypadku zbiegu tego uprawnienia określonego w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego z prawem pierwokupu określonym w przepisach odrębnych. Grunty rolne nabyte przez krajowy ośrodek będą następnie rozdysponowane w pierwszej kolejności na utworzenie bądź powiększenie gospodarstw rodzinnych.

I kolejna kwestia, ostatnia, to jest ułatwienie w nabywaniu nieruchomości rolnych przez spółdzielnię produkcji rolnej, z uwagi na przewidziane w Polskim Ładzie wprowadzanie zachęt dla spółdzielczości rolniczej.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę o przyjęcie ustawy.

Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję, Panie Ministrze.

Jak widać, bardzo dużo zmian jest proponowanych.

Prosiłbym w tym momencie o opinię Biuro Legislacyjne.

Proszę, Pani Mecenas.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
ALDONA FIGURA

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne nie zgłosiło uwag do ustawy. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Wyjątkowa rzecz, Panie Ministrze, wyjątkowa rzecz. Po prostu to widać, że...

Szanowni Państwo, otwieram dyskusję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, nie, nie będzie wniosku o przyjęcie ustawy bez poprawek. Są zgłaszane poprawki przez senatora Chróścikowskiego. Są to poprawki... Biuro Legislacyjne, co prawda, dopiero przed chwilą dostało te poprawki i nie wiem, czy będzie w stanie się do nich odnieść.

Ja może przynajmniej powiem, o które artykuły chodzi. To art. 1 pkt 8 lit. d, zmiana do art. 29 ust. 3bb pkt 1, nadanie wprowadzeniu do wyliczenia brzmieniu „rolników indywidualnych, o których mowa w ust. 3b pkt 1, może uczestniczyć również osoba, która nie spełnia wymogu dotyczącego okresu osobistego prowadzenia gospodarstwa rolnego albo wymogu dotyczącego okresu zamieszkiwania, określonych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, w przypadku gdy osoba ta”... Takie brzmienie. Nie będę uzasadniał, bo na razie nie ma takiej potrzeby.

Druga poprawka, która będzie do art. 4 pkt 1 lit. b, zmienia art. 1a pkt 1 lit. f. Wyraz „nabytych” należy zastąpić wyrazem „nabywanych”.

Poprawka trzecia jest do art. 4 pkt 4 lit. c. Zmienianemu art. 2b ust. 5 pkt 3 nadać brzmienie: „nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, której powierzchnia użytków rolnych jest mniejsza niż 1 ha, obciążonej służebnością dożywotniego zamieszkiwania i użytkowania”.

I czwarta poprawka: po art. 10 dodać art. 10a w brzmieniu: „Do nieruchomości nabytych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”.

Jeśli potrzeba uzasadnienia, to uzasadnię, ale myślę, że nie potrzeba.

Czy Biuro Legislacyjne jest w stanie się do tych poprawek odnieść, czy na razie analizuje?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
ALDONA FIGURA

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jeżeli chodzi o te poprawki, to po takiej krótkiej analizie możemy postawić taki wniosek, że pierwsza poprawka tak naprawdę dokonuje tylko zmiany spójnika z „lub” na „albo”, ma charakter doprecyzowujący.

Druuga poprawka, zmiana wyrazu „nabytych” na wyraz „nabywanych”, też ma charakter doprecyzowujący.

Trzecia poprawka zasadniczo też ma charakter doprecyzowujący.

Z kolei czwarta poprawka ma charakter merytoryczny i jest to wprowadzenie przepisu przejściowego, na podstawie którego nowe przepisy będą miały zastosowanie do nieruchomości nabytych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję.

Czy mogę zapytać o stanowisko rządu do tych poprawek?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, podchodzimy do nich z olbrzymią przychylnością.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dobrze.

(Głos z sali: Dyskusja...)

Ależ otworzyłem dyskusję i nie zamknąłem jej.

Panie Senatorze, proszę.

SENATOR
JÓZEF ŁYCZAK

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Ja się spóźniłem kilka minut, za co przepraszam. Być może pan minister już o tym mówił. Do mnie, do biura bardzo często wpływają prośby, tak to bym określił, dzierżawców, którzy mają gospodarstwa do 300 ha. I moje pytanie jest proste, powtarzam to pytanie, które do mnie jest

kierowane: czy w tym przypadku, jeżeli następuje odnowa umowy dzierżawnej, bo się kończy jedna i zawierają następną, czy obligatoryjne konieczne jest wyłączenie 30% gruntów? Bo tak najczęściej się stawia... Oni proszą... W końcu te gospodarstwa do 300 ha uznajemy wszyscy za gospodarstwa rodzinne. A dodam tylko, że wyłączenie 30% w przypadku takiego gospodarstwa... To jest blisko 100 ha. To dezorganizuje zupełnie produkcję i rozkłada firmę. A to są gospodarstwa towarowe, na których nam najbardziej zależy. Dlatego ja uważam, że nie powinno to mieć miejsca. A pan minister niech odpowie, jakie jest w tej chwili nastawienie do tego tematu.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Ale w ustawie nie było wyłączenia, to chyba jakieś wewnętrzne zarządzenie się pojawiło, jeśli pan senator mówi... Bo ja pamiętam, że kiedy debatowaliśmy o ustawie, to 300 ha...

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, no, to nie jest nawet rozporządzenie, tylko to jest zarządzenie. Mówimy o zupełnie 2 różnych rzeczach. Bo mówimy, żebyśmy nie komplikowali, nie ujednolicali pewnych spraw... W 2011 r. były przepisy w ustawie, które mówiły o wyłączeniach obligatoryjnych. I to są zupełnie inne kwestie. One w dużej części nie zostały skonsumentowane, bo kilkadziesiąt podmiotów na terenie całego kraju nie wyłączyło tych 30%. W związku z tym wprowadziliśmy już takie bariery dotyczące czynszu dzierżawnego, czyli bezumownego, 30-krotności... Tak, żeby to wydanie następowało jak najszybciej. Ale w tym wypadku taki podmiot, który nie wyłączył wspomnianych 30%, po prostu nie ma możliwości przedłużenia umowy dzierżawy na danych nieruchomościach. I te nieruchomości w całości wracają do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Oczywiście, mówimy też o takiej możliwości, że w umowie jest zawarta możliwość wyłączenia 30%. Ale nie mówimy tutaj o podmiotach, które

gospodarują na zasadach z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, czyli do 300 ha, a mówimy przede wszystkim o takich podmiotach, które gospodarują na Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, bo wdzierżawiają nieruchomości zdecydowanie powyżej 300 ha. I, no, pamiętajmy o tym, że Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa przeszedł od lat dziewięćdziesiątych do chwili obecnej naprawdę dosyć istotną zmianę. Przede wszystkim został bardzo istotnie uszczuplony, bo o prawie 900 tysięcy ha, w dosyć krótkim czasie, od 2008 r. do 2015 r. Tak więc on jest zdecydowanie mniejszy. A lokalni rolnicy nadal chcą korzystać z tego zasobu i chcą mieć możliwość wykorzystywania potencjału zasobu. Tak więc w przypadku gospodarstw, które wdzierżawiają grubo powyżej 300 ha, stosuje się taką możliwość wyłączenia do 30%. Ale, oczywiście, to jest w formie umownej. Staramy się za wszelką cenę, jako Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, dochodzić do porozumienia z takimi rolnikami i stosować takie wyłączenia, tak żeby po podziale geodezyjnym nieruchomości trafiała do przetargu w drodze, oczywiście, przetargu ograniczonego, dla potencjalnego dzierżawcy, lokalnego dzierżawcy zlokalizowanego właśnie w tej gminie lub przylegającej, żeby rolnicy również mogli korzystać z tego zasobu. Ale to nie jest jakaś taka zasada, po prostu tylko i wyłącznie dajemy taką możliwość, a nie jest to żaden warunek, który byłby procedowany w tej ustawie.

Dziękuję bardzo.

SENATOR
JÓZEF ŁYCZAK

Dziękuję panu ministrowi. Jestem podobnego zdania. Jeden z wiceministrów miał zupełnie odmienne zdanie, ale tu nie będę operował nazwiskiem.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Jak rozumiem, jest wyjaśniona sprawa, że do 300 ha to nie obowiązuje. Tak mam rozumieć?

(Głos z sali: Tak, tak.)

Czyli to błędna informacja była.

Proszę, pan senator. Udzielam panu głosu.

SENATOR
ANTONI MĘŻYDŁO

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, ale, jak rozumiem, tu chodzi o ten 2011 r. Ci, którzy wtedy nie zdążyli, nie wyłączyli tych 30%, to co? To dzisiaj, jak te dzierżawy wychodzą, to już bezwzględnie muszą oddać wszystko, czy wystarczy, że oddadzą 30%? A może się...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski: Nie, nie. Panie Przewodniczący...)

Bo czasami... Wie pan, ja się zetknąłem z takimi interwencjami, że, no, czasami ziemia jest niezbędnie potrzebna, np. ze względu na infrastrukturę, która tam została wybudowana itd. I czy tutaj istnieje taka możliwość, czy nie, żeby jednak zostawić przynajmniej część istotną, no, dla profilu produkcji? Czy nie będzie można?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, powiem szczerze, prawo jest w tym wypadku dosyć twarde. Nawet nie „dosyć”, jest po prostu twarde. Te gospodarstwa, które nie skonsumowały wspomnianego przepisu, nie wyłączyły w odpowiednim czasie po zakończeniu okresu umowy dzierżawy... Całe grunty wracają do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Pamiętajmy, że te przepisy weszły w życie w 2011 r. I, mówiąc szczerze, te podmioty gospodarcze, czy to były spółki prawa handlowego, czy w innej formie organizacyjnej... One zdecydowanie miały wiele lat na to, żeby przygotować się strukturalnie na zaprzestanie produkcji, choćby zwierzęcej, czy też w ogóle zmianę profilu działalności, tak, żeby... No, wiedziały doskonale, że w 2023 r., 2024 r. czy też 2025 r. kończy się ta umowa dzierżawy, że w tym wypadku nie będą miały możliwości wydłużenia tej dzierżawy i te grunty wrócą w całości do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Tutaj nie ma takiej możliwości, żeby stosować jakiegokolwiek wyłączenia.

Pamiętajmy też o tym, że był wniosek do Trybunału Konstytucyjnego w tym zakresie i Trybunał Konstytucyjny nie podjął tej sprawy,

stwierdzając, że, no, tutaj, w tym wypadku nie ma jakiegokolwiek... Nie ma to wpływu na konstytucję i tutaj nie zostało w najmniejszym stopniu zachwiane prawo tych podmiotów. W związku z tym wspomniane grunty wracają w całości do zasobu własności.

(Brak nagrania)

SENATOR
ANTONI MĘŻYDŁO

...jeden warunek, np. obecny właściciel nie zawinił, bo w tamtym okresie on nie gospodarował na tych gruntach, on przejął je już po tym, kiedy w ramach wspomnianego okresu poprzedni właściciel nie wykonał... To on dalej będzie ponosił karę za te winy?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, nie ma czegoś takiego jak „nie zawinił”. Właściciel, który nabył tego typu podmiot, nabył ten podmiot z takim obciążeniem. Czyli tutaj nie ma takiej sytuacji, żeby... Znamy taki przypadek, ale to nie jest przypadek niezawiniony. Wręcz możemy nawet uważać, że to była próba omińnięcia właśnie tej ustawy, tej nowelizacji ustawy z 2011 r. poprzez zbycie udziałów na rzecz innego podmiotu.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję. Nie widzę więcej pytań.

W związku z tym przystąpimy do głosowania. Zarządzam głosowanie.

Mam pytanie do pani legislator: czy nad tymi 4 poprawkami możemy głosować łącznie?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
ALDONA FIGURA

Jeżeli nie będzie sprzeciwu. Bo one nie są ze sobą powiązane w taki sposób, że muszą być

głosowane łącznie. W związku z tym jeżeli komisja nie wyrazi sprzeciwu, to tak.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Mam pytanie do członków komisji: czy możemy głosować blokiem nad tymi 4 poprawkami, czy jest głos sprzeciwu?

Nie ma.

W związku z tym przechodzimy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem 4 poprawek zgłoszonych przeze mnie?

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Przegłosowaliśmy jednogłośnie. 6 głosów było za.

W związku z tym głosujemy nad całością ustawy.

Kto jest za przyjęciem ustawy z przegłosowanymi przed chwilą poprawkami?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

2 senatorów wstrzymało się od głosu, 4 było za.

Całość ustawy została przegłosowana.

Sprawozdawcą będzie pan Józef Łyczak. Panie

Senatorze, zgadza się pan, tak?

(Senator Józef Łyczak: Tak, oczywiście.)

Dobrze.

Panie Ministrze Rafale Romanowski, bardzo dziękuję. Mamy ten punkt już rozpatrzone. Jeżeli pan ma ochotę, proszę zostać.

Jeżeli pan minister jeszcze, tak bym powiedział... Bo ostatnio była dość mocna dyskusja na temat jednej krótkiej informacji: czy działa skup malin, czy nie? Bo pan się tym zajmuje. Jak to funkcjonuje? Jednym zdaniem, bo tyle pytań, tyle uwag jest.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RAFAŁ ROMANOWSKI

Znaczy, Szanowni Państwo...
(Rozmowy na sali)

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Jeszcze chwila uwagi.)

...nie działa żaden rządowy skup, nie ma żadnego interwencjonizmu na rynku. To jest prosty przekaz od rządu, który musimy powtarzać: jesteśmy członkiem Unii Europejskiej, jesteśmy wiarygodnym partnerem w Unii Europejskiej, nie stosujemy żadnych zakamuflowanych skupów interwencyjnych. Ale, Drodzy Państwo, są spółki Skarbu Państwa, które posiadają kompetencje ku temu, żeby skupować czy to maliny, czy to zboża. I tego typu działania są przez tego typu podmioty prawa handlowego na rynku jak najbardziej podejmowane.

Jeżeli chodzi o przypadek malin, to na chwilę obecną są 2 podmioty Skarbu Państwa, które kupują maliny na zasadach rynkowych. Oczywiście, staramy się, te spółki starają się żeby po prostu na pewno było to zdecydowanie bardziej na korzyść tych plantatorów i żeby ten skup był zdecydowanie bardziej przejrzysty. Ale, powtórzę po raz kolejny, są to typowe zasady rynkowe.

Na chwilę obecną skupujemy w klasie ekstra – bo pan senator Chróścikowski jest akurat z lubelskiego, gdzie jest to zagłębie – w okolicach 5 zł 60 gr za 1 kg malin. Mówimy tutaj o przemyśle. I taką informację mogę podać. Ten drugi gatunek, który jest najczęściej sprzedawany, skupujemy w okolicach... Tzn. na pewno nie mniej jak po 5 zł, o, tak to na chwilę obecną wygląda. Ceny kształtowane są raz na dobę, mniej więcej między godziną 15.00 a 16.00.

**PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Dziękuję.

Szanowni Państwo, przejdziemy do drugiego punktu.

W drugim punkcie mamy rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, druk senacki nr 1050, druki sejmowe nr 3424 i nr 3447.

Rozumiem, że część osób już opuściła posiedzenie, ale panom, Panowie Senatorowie, proponuję pozostanie, żebyśmy tu mieli kworum.

Proszę, Panie Ministrze, o krótkie uzasadnienie tej ustawy.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
KRZYSZTOF CIECIÓRA**

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo, podstawowym uzasadnieniem tej nowelizacji, tej zmiany są ułatwienia dla rolników, uproszczenia. Wszyscy wiemy, że jesteśmy w trakcie wdrażania nowego planu strategicznego dla rolnictwa. Przyniósł on wiele zmian, wiele nowych rozwiązań, w tym ekoschematy. Nie wszystkie gospodarstwa zdążyły na tyle dostosować swoją produkcję, swój sposób zarządzania i organizacji przy procesie produkcji żywności, żeby mogły one skorzystać w pełni chociażby z ekoschematów. Tak jest przede wszystkim z tymi najmniejszymi gospodarstwami, do 5 ha. Stąd propozycja, aby te najmniejsze gospodarstwa do 5 ha niejako wyjąć z systemu ekoschematów i zaproponować tym gospodarstwom ryczał za każdy hektar.

Proponujemy również kilka, no, wydawałoby się, że drobnych, ale dosyć zasadniczych zmian w samych ekoschematach, chociażby w rolnictwie węglowym czy w zakresie dobrostanu zwierząt. W rolnictwie węglowym to jest przede wszystkim zniesienie limitu liczby punktów, w przypadku dobrostanu jest to zmniejszenie DJP na hektar wymaganych, aby być uprawnionym do złożenia wniosku i otrzymania płatności.

Wszystkie te zmiany są wyjściem naprzeciw oczekiwaniom rolników. Były one również konsultowane na wielu różnych poziomach. W tym momencie nie mamy jeszcze zgody Komisji Europejskiej na wdrożenie tych zmian. Ta zgoda jest konieczna do tego, aby móc je w tym sezonie wdrożyć, wprowadzić w życie. Niemniej jednak my wysłaliśmy takie wnioski do Komisji, złożyliśmy je. W przypadku wyrażenia przez Komisję Europejską zgody będziemy w stanie wdrażać zmiany jeszcze w tym sezonie, jeszcze w tym roku. I przyjęcie omawianej ustawy przez Wysoką Komisję jest podstawowym warunkiem, żeby było to możliwe. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Dziękuję.

Prosiłbym Biuro Legislacyjne... Proszę, Pani Mecenasa.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne sformułowało jedną uwagę ogólną, bez propozycji konkretnych poprawek. Chcielibyśmy zwrócić państwa uwagę na pewien problem, związany ze sztywno określonymi terminami na dokonanie pewnych czynności przez rolników. Otóż w przepisach art. 147a ust. 5 i 6 oraz art. 147b ust. 1, które są dodawane do ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, ustawodawca określił termin do dnia 31 sierpnia 2023 r. na złożenie przez rolników żądania przyznania płatności dla małych gospodarstw, ale też wniosku o przyznanie płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi lub wniosku o przyznanie płatności ekologicznych albo na wycofanie żądania lub dokonanie zmian we wniosku. Wziąwszy pod uwagę dalszy harmonogram prac nad ustawą, w tym czas na rozpatrzenie ustawy przez Senat, ewentualne stanowisko Sejmu w odniesieniu do stanowiska Senatu, czas na podpisanie ustawy przez prezydenta i zarządzenie jej ogłoszenia, a także czas na jej publikację... W kontekście tych sztywno określonych terminów, o których wspomniałam, trzeba mieć na względzie, że ustawa może budzić wątpliwości co do zgodności z konstytucją, przede wszystkim z zasadą demokratycznego państwa prawnego i wywodzoną z niej zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, a także obowiązkiem dochowania odpowiedniego okresu dostosowawczego. Dodatkowo trzeba też zwrócić uwagę, że ustawa może ingerować w konstytucyjny termin na podpisanie aktu normatywnego przez prezydenta. Zgodnie z art. 122 ust. 2 konstytucji prezydent ma na dokonanie tej czynności 21 dni od dnia przedstawienia ustawy i zarządzenia jej ogłoszenia w dzienniku ustaw, przy czym trzeba mieć na względzie, że Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z 17 lipca 2019 r. KP2/18 stwierdził, że określenie daty wejścia w życie z pominięciem zagwarantowanego prezydentowi terminu podjęcia decyzji w sprawie podpisania ustawy jest wystarczającą przesłanką do stwierdzenia, że ustawodawca uchybił standardowi demokratycznego państwa

prawnego w aspekcie nakazu zachowania odpowiedniej *vacatio legis*.

Dziękuję bardzo. To wszystko.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję, Pani Legislato.

Stanowisko rządu jest takie, aby przyjąć ustawę bez poprawek. Jeślibyśmy ją przyjęli na obecnym posiedzeniu, to skrócilibyśmy termin. Oczywiście, już wtedy... A jeśli pan prezydent by podpisał błyskawicznie, byłyby zachowane terminy dla rolników do złożenia... To jest tylko kwestia dobrej woli nas wszystkich, którzy moglibyśmy to zrealizować.

Tak więc stawiam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Otwieram dyskusję.

Nie ma chętnych.

Panie Ministrze, jak rozumiem, to będzie tylko bardzo korzystne dla rolników rozwiązanie, jeżeli Komisja Europejska to zatwierdzi. Bo w tym momencie ci drobni rolnicy będą mieli wyższą stawkę. Albo złożą wniosek o wyższe... Jak złożą wniosek, już złożyli wniosek o te wyższe płatności, te węglowe, inne itd. to nie muszą składać... Mogą skorzystać z tego korzystniejszego wariantu. To jest dobrowolne, tylko dla rolników, którzy chcą skorzystać z wyższej płatności w ramach ekoschematów, a tutaj byłby ryczałt, tak?

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
KRZYSZTOF CIECIÓRA

Dokładnie, rolnicy, którzy złożą żądanie o to, żeby ich jakby wyłączyć z tego systemu ekoschematów, a włączyć do systemu ryczałtowego, będą otrzymywać 225 euro do hektara. W sytuacji niewniesienia takiego żądania i pozostania we wspomnianym systemie, to w przypadku braku korzystania z ekoschematów pozostaje im ta stawka podstawowa, znacznie niższa niż kwota, którą zaproponowaliśmy. A wiemy o tym, że jest grupa osób, dla których po prostu to rozwiązanie będzie rzeczywiście atrakcyjne i będą mogły z niego skorzystać.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Aby to wybrzmiało tak pewnie, dla świadomości rolnika, to ile wynosi stawka podstawowa? Pani Dyrektor pewnie wie.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
KRZYSZTOF CIECIÓRA

118 euro.

PRZEWODNICZĄCY
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

118 euro, tak? A w tym odwrotnym przypadku, gdyby skorzystali, to będzie 225 euro.

Tak więc informacja dla rolników: jeśli tylko stanie się to faktem i Komisja Europejska zatwierdzi... Mam nadzieję, że rolnicy, słuchając tego głosu, rozsądnie do tego podejną i będą mogli skorzystać z wyższej płacności.

Dobrze, dziękuję. Przechodzimy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (6)

Jednogłośnie przegłosowaliśmy.

Sprawozdawcą będzie senator Chróścikowski.

Nie ma innych zgłoszeń.

Panu Ministrowi i wszystkim gościom dziękuję, jak również senatorom i Biuru Legislacyjnemu.

W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek posiedzenia, zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 02)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy